

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 3.—Núm. 96.—Diumenge 8 de Juny de 1902.

LO QUE VOLEM

«Volem la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempeynin càrrechs públics: volem Corts catalanes, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi a la organizació interior de nostra terra: volem que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls plets y causas: volem ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volem, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ordiners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Expansió catalana

Conformes estèm ab las declaracions fetas per alguns bons fills de Castella, de que Catalunya tindria de conquistar a l'Espanya. A Déu gracies que hagi arribat lo moment de que's comprega fora de la nostra terra, que l'acció política dirigida a centralisar la gobernació y administració dels pobles, sols aprofita als partits polítics que's cuidan amatents de satisfacer utilitarismes propagant que l'absorció de totes las energias y de totes las activitats és lo major dels patriotismes.

Nostras aspiracions de reivindicació, los ideals catalanistas, no són egoistas, puig sempre havèm sostingut y desitjat pera'ls pobles que componen l'Estat espanyol lo mateix que p-ra nosaltres.

Molt conformes estèm en que's tinga fe en lo pervindre y que's cregui en una Espanya vista a través de Catalunya, terra adelantada, laboriosa y constant y embeguda en lo vivificador ambient europeu.

Si, nosaltres voldriem europeisar als demés pobles de l'Espanya, perquè el poble català és lo més europeu dintre d'ella, no és gens exclusivista y està per lo tant capassit per resistir la competència de las rasses fortes, per sos fets, per son modo de pensar y d'obrar y per sa major cultura, y dintre mateix dels Estats de l'Europa latina és lo poble que té més semblansa ab los de la rassa anglosaxona que avuy dominan, per sa superioritat y per l'intel·ligència y energias que atresoran, als demés del món, y que demostra més condicions per creixer y prosperar.

L'història del poble català està plena d'exemples d'heroismes y de grandezas; en ella s'hi vèu aquell art d'acumular pobles sense restarlos llibertats; aquell magnitud de l'esperit de rassa esbandir-se y omplir-ho tot de sas iniciatives, de sa esperança y de sa fe com a conseqüència de la monarquia federativa, foc solar que difundia raigs de justícia sota l'aplech de pobles agermanats y que sempre sapigué contraposar-se a la monarquia absorvent y unificadora de Castella.

L'Estat espanyol ha sigut y és unitarista per la política castellana que sempre ha seguit y segueix; mes, si l'esperit català no cap a sa casa payral, a Catalunya; si creuen que Catalunya per ell és massa petita y volen que porti a las demés regions de l'Espanya; sa fe en lo pervindre, son esperit emprendedor, son ayre europeu, sa constància; en fi, las virtuts que l'ornan, és necessari que son criteri ampli y tranzigent, lo criteri de la Corona d'Aragó, in formi los actes de la política espanyola; aixís a tots los pobles y més als que més conservan la fesomia històrica y natural no se'ls hi entrebancaran los passos, ni'ls hi agarrataran los braços, y las lligaduras que serran, interceptan y atrofan las corrents de vida perifèrica, de vida regional, se convertirán en impulsos nobles, forsa catalana, que respectantlos en essencia tot lo que tenen de propi y de peculiar, ab lleug-ras modificacions no més, los europeisarà, los hi farà viurer una vida de major cultura y avansament, una vida moderna.

Però, és abans que tot precis que s'aprecin més bé las cosas; que l'atlantisme no siga un temor; que no se'l consideriant espanyol; que's compregui que nostras doctrinas desinteressadas y nobilissimas, són una manifestació autonomista, conjunció lògica y natural de la tradició y del progrés; que té arrels històricas com los grans pobles federats de l'Europa y arrels naturals com los Estats federats de l'Amèrica; que'ls ideals catalanistas son honrats y portan en si'l vis a tergo de vida normal, de progrés segur y de veritable llibertat de las societats novas y cristianes.

No hi ha cap dubte que allavors, a

l'uniformitat castellana seguiria la veritable unitat espanyola, y dolls de benestar y de riquesas brollarian de totes parts y apareixeria en lo govern y direcció de l'Estat la característica del sigle XX o sia satisfacció a las aspiracions nacionalistas y l'encert en la solució dels problemas socials.

A més, ¿què s'hi perdria en lo que acabem d'exposar? Catalunya essent cap, no de l'Estat espanyol que no li fa falta; deixaria de ser absorbible perquè dominaria y tindria un pre-domini qu'en rès perjudicaria a las demés regions y estimaria com ellas mateixas són regim intern, marxant ab ellas sempre unida per conservar-lo, ja qu'estaria constituïda segons sas necessitats y son modo de ser y mantenint lo temperament expansiu de sa l·legislació.

Déu fassí que s'anusi ben fort aquesta germanor indisoluble y que tots junts nos imposèm per aconseguir lo que de dret nos pertoca per fer una Espanya nova, gran, rica y poderosa.

Agustí M. GIBERT.

Lo triomf dels boers

La primera notícia d'haver-se firmat la pau entre inglesos y boers, produí a Londres un esclat de satisfacció y alegria; però a mida que s'anavan coneixent las condicions, lo entusiasme minvà fins a l'extrem de quedar aclaparat lo legendari orgull dels fills de la vella Inglaterra.

La veritat és que no n'hi ha per menys. Un poble acostumat a dominar y a fer sentir lo seu despòtic jou sobre Estats bastant poderosos; orgullós de la seva riquesa y del seu poderiu; enèrgich, valeros y decidit a l'obrar; astut com ningú... veures resistit per un poble insignificant, petit; ab unas quantas dotzenas d'habitants relativament, no ho podia pas esperar. Y encara's deuen explicar menys, no que'ls hagin resistit, sino guanyat, malgrat los trescents mil homes que hi envià Inglaterra, per exterminarlos.

Dihem guanyat, perquè las condicions firmadas son las mateixas que exigien los boers l'any 1800 y reproduïdas ara: *self government*, o sigui l'autonomia absoluta, ab indemnizació y tot, conservació d'armas, retorn de presoners, etc.

L'única concessió dels boers ha sigut regoneixer la soberania del Rey de Inglaterra, soberania gayre be nominal y que als boers no'ls hi farà cap nosa, desde'l moment que quedan amos y senyors de casa seva.

Los inglesos si que poden dir que per aquest viatge, cap necessitat tenian de gastar 3 o 4 cents milions de lliuras, y esmersar mils y mils de vidas inutilment; però podran aconsejar-se pensant que si'l seu orgull los ha portat a una situació tan ridicola, no han sigut los primers de caure a la vergonya.

L'heròich poble boer, que sempre ha confiat en Deu y en son dret, ha triomfat; saludemlo y descobrimnos devant d'ell: son uns heroes sense parió en la historia dels pobles.

Educació a la madrilenyà

Oh ilustrats Professors que desde aquestas columnas defensau ab tant ardor com intel·ligència ls novissims y racionals sistemes d'instrucció. ¡Que n'anèu de lluny d'oscas! Potser ab aquesta fatal mania qu'a Espanya no més tenim, se pot dir, los catalans y'ls baschs, és a dir, los menys *incóscults dels espanyols*, de mirar a l'estranger per apèren l'rehi lo bò que las nostras eminencias nacionals nos portan sempre (quant no s'en descuñan) rescaltat y desfigurat per la barroera mà de la burocracia, vos heu arribat a creure que de fora d'Espanya'n pot vindre un nou mètode pedagògich! Donchs vos heu tallat y cal que virèu en rodó. Prou Ripa-

transone, prou! A Madrid, s'ha de mirar, a Madrid, cerebre d'Espanya, foc desde ahont centenars de *llumaneras* aclareixen tots los viarans del saber humà, fent ensemps obra científica y patriòtica, perquè no ensenyen cosas tant exòticas en terras d'*hidalgos* com lo treball manual, sino quelcom tant castís com lo que per exemple, confusió y vergonya del vostre escarransit *patriotismo* a la castellana, vos posa devant dels ulls l'insigne Director del *Colegio de Alfonso XIII* de la coronada Vila! Apreneu infelissos, que prou clar vos parla desde las columnas de *El Liberal* del dia 2, en lo qual se publica lo següent:

«Teatro Español.—Gran función de gala hoy lunes, a las cuatro de la tarde, dedicada al rey en su mayoría, organizada por el director del Colegio Alfonso XIII, en la que toman parte los alumnos y cuyos productos se destinan a fundación de un grupo escolar de niños y otro de niñas.

Orden de la función:

1.º Sinfonía.—2.º La comedia en un acto, «Roncar despierto».—3.º Intermedio de sevillanas bailadas por las niñas Carmencita Méndez y Luisita Tapia.—4.º El monólogo «Oratoria fin de siglo».—5.º El juguete «Chateaux Margaux».—6.º Intermedio de sevillanas por la misma pareja.—7.º El precioso monólogo «Pobre María».—8.º Finalizará el espectáculo cantando un precioso *Himno*, escrito expresamente para esta función, está a cargo de los alumnos de esta Colección.

Las dos masas encasacats y tot seriós. Y la comissió dels regidors, que sempre són los mateixos, ab las camisas netas, se giran a un costat y a l'altre, tornant las mostras de respecte que a truco's fan, poble y ells.

Al mitj sempre hi portan al senyor Governador. Molts no'l coneixen, perquè aquest may ho és lo mateix, y si cada vuit dias fos Corpús, cada vuit dias veuriam cara nova. Jo no se que ho fa.

Y carrer Major amunt, vos dich que també hi aniria jo, com quan era nen, y ab més gust que'ls regidors, que ns fan l'afecte de nens de casas bonas deixats anar darrera los gegants.

Jo també hi aniria si fos nen o regidor... ¡En bona fe!

gestat lo gegant, ab la cara colrada per aquell sol encès de l'Àfrica, ab uns ulls negres y fondos com gola de llop afamat y tan grosos que semblan fets per un gegant tres vegadas més alt qu'ell. Se vèu que té un genit terrible, y l'ésser gelós per sa costella fa que'l privi de posar carns, que per tot arreu li surten marcats topos del bastiment que l'aguanta.

Se conta d'ell que, un cop, Magí de las timbalas tingué pretensions d'adquirir favor de la muller del gegant, y que advertit per un nano xerraire s'estirà'l punyal y regonegué tot casa la ciutat per matarlo. Sòrt que'n Maginet tingué astucia per estarse vuit dias dins del pou que hi ha al mitj del pati, fins que li passà del tot la febre y ab empenyos y satisfaccions va lograrli lo perdó. De totes maneres, val la pena la geganta; ab la prosopopeya que fa quan passa, és lo esbarjo de la gent que boy s'hi encanta, ab aquelles arracadas, brassalets, anticuelas, sarrells. Y quan van tots de ranglera, diuen bastant més de lo que són: tradicions, una generació ilusoria que devia passar, romdallas d'encantaments, palaus d'or y diamants, fets maravellosos que ncar que l'home los repassi en son pensament madur, reb expansió de cor, y reviu un moment ab alegría d'infant.

Y van passant.... Las trampas marcan son pas pausat.

Las grallas aixiribeixan lo son ab un reguís de notes entremadades.

Los dos massés encasacats y tot seriós.

Y la comissió dels regidors, que sempre són los mateixos, ab las camisas netas, se giran a un costat y a l'altre, tornant las mostras de respecte que a truco's fan, poble y ells.

Al mitj sempre hi portan al senyor Governador. Molts no'l coneixen, perquè aquest may ho és lo mateix, y si cada vuit dias fos Corpús, cada vuit dias veuriam cara nova. Jo no se que ho fa.

Y carrer Major amunt, vos dich que també hi aniria jo, com quan era nen, y ab més gust que'ls regidors, que ns fan l'afecte de nens de casas bonas deixats anar darrera los gegants.

Jo també hi aniria si fos nen o regidor... ¡En bona fe!

J. VAZQUEZ.

Lo Dr. Alcover a Montblanch

Lo dissapte, dia 24, arribà a Montblanch, en lo tren corrèu de Tarragona, venint de Valls, l'eminente filòlech mallorquí, al qui esperavan a Pica-moixons alguns companys, y molts més a l'estació d'aquella vila. Totseguit d'instal·lar en la casa de l'amich Poble y Teixidó, hont s'hostatjà, y donant exemple de la portentosa activitat que'l caracteriza, comensà sa tasca lexicogràfica. La fonètica de boy tots los pobles de la Conca, li fou explicada y ell ne prengué numerosas apuntacions, tot intercalant en la conversa mots d'agrahiment, d'encoratjament y de suprema confiança en la gran obra que s'ha empresa, de resucitar al caliu de l'amor patria dels bons fills de las terras catalanas, l'explendor de la nostra bellíssima llengua.

Després d'una bella y aprofitadíssima estona, quan ja'ns tenian lo cor robat sa amablesa y senzilla ingenuitat, l'acompanyarem a l'Hospital. L'interessant forç'al frentis y l'artístich claudret de tranzició de l'ogival al romànich, però sobre tot lo bell retaulle de l'altar major, ab passos de la vida de Sta. Maria Magdalena, advocada de l'establiment, obra curiosíssima dels darrers temps de l'art gòtich que examina ab gran detenció. Després, vegé'ls restos de l'antiga casa dels Molins, exemplar d'edifici civil mitjval, ab robustas portas adovelladas y munió de finestras coronellas, una d'aquestas en la fatxada lateral de casa

Gardenys, lo que queda de la ferma fortificació de Montblanch, ab sas murallas y torras enmarletadas y altras reminiscencias de l'art antich, que li donaren ocasió no sols a pendrer numerosas notas, sino a ilustrar sobre manera als seus acompanyants.

En havent dinat, visità al Rvt. senyor Plebá, qui li oferí amablement ocasió d'admirar una bellíssima barqueta d'incenser, tota esmaltada, com may n'havia'l Dr. Alcover vist de tant preciosas, y'l rich aplech de joyas de la nostra Iglesia major, apart de la fàbrica d'aquesta, de la que feu complet elogi. Després va veurer també la que fou iglesia de l'antich convent de francescans, obra de la primera época de l'arquitectura ogival, l'Iglesia de la Mare de Déu de la Mercè, ab sa portada romànica y una admirable taula gòtica, en poder del Rvt. senyor Ecònom de St. Miquel, a qui saludà en son domicili, igual que als Reverents PP. Guardià y Vicari dels Menoretts.

La vetllada transcorregué agradablement y útil, en fraternal conversa ab nombrosos amadors de la nostra parla, y a l'endemà diumenge, havent estudiant l'històrica Iglesia de Sant Miquel d'un exterior tant interessant y eixit cap a Poblet, acompanyat de diferents amichs de Montblanch, qui s'honraren posant llurs tartranas a disposició dels excursionistas, y d'alguns de Reus, que feren cap expressament per vindre, a part del meritíssim corresponal de Barbará, M. Jaume Bofarull, y l'infatigable amich

Sr. Joan Caspi, de Barcelona, que

sar per l'Esplugas li foren presentats los colaboradores y companys d'ideas d'aquella vila y'n arribant al celebrim Cenobi, mentre l'amich Vilanova, qui havia vingut ab sas màquines fotogràficas a posarse a disposició de l'ilustre viatjer, li treya portadas, capitells, gornisas y altras detalls, estudià ab creixenta admiració la major part de las venerandas runas. Per sòrt, vá tindre un excelent cicerone, l'arquitecte D. Ramón Salas, intel·ligent y amantíssim conservador de Poblet, model de quina conciencia artística haurian de pendre exemple tots los qui posan llurs mans en monuments de l'antigó.

Després de dinar, comparqueren, deixant per l'insigne patriu'ls goigs de llur Festa Major, los amichs Rendé, Dalmau, Bou, Franqués, Porta, Civit y molts altres de l'Esplugas. Ab quant de goig nos trobarem per primera volta agermanats al voltant del nostre estimat hoste'ls catalanistas de la Conca de Barbará! Déu vulga, com vá dir emocionat lo Dr. Alcover, que en aquesta germanor sia llevor de nous y fermos ayments de la Patria!

Pujarem, acabat, al cimbori y visitarem lo que mancava del famos monastir d'ahont tragué aquell innumbrables notas y dibuixos, no sens haver en Vilanova fet un parell de grups y fotografias del Dr. Alcover en aquell preclar claustre que tants recorts de Catalunya rica y plena guarda.

A l'Esplugas visità l'Iglesia antiga, bonich edifici de tranzició, ahont l'art romànich sosté son lloch sobrepujat emperó per lo gòtich, produhint en conjunt delitós efecte, y contemplat lo pas de l'interessanta professó desde casa l'amich R. ndé, hont se'ns distingí ab la amabilitat característica de aquella estimable familia, després de saludar al Rvt. Sr. Rector, vista l'Iglesia moderna, sortirem de la població, ahont lo Dr. Alcover excità la simpatia de tothom de cultura y segons s'ha vist després, també'l despit dels... altres.

A Montblanch l'esperavam ja representants de Barbará, Blancafort y Solivella, ab quins sopà a la fonda de l'Estació regnant en l'acte gran animació y comunitat de sentiments; y suprimint los brindis per la premura del temps, fer via cap al local hont havia de dar la conferencia, sobre l'obra del Diccionari, de quin acte donarem compte en lo proper nombre.

P.

Passèm comptes

Hèus aquí'ls gastos ocasionats pel trasllat de la Comissió Liquidadora de Cuba:

	Pesetas Cs.
Gastos de la Comissió de l'Ajuntament que anà a Madrid.....unas,	1.500'00
Gastos del trasllat del personal y material de l'arxiu...	21.897'80
Obras en la casa de la Plasa dels Infants.....	17.528'50
Primer passajo de la compra de la casa, interessos del primer any y gastos.....	12.660'27
Passajos que faltan satisfer de la casa.....	50.000'00
Interessos d'aquests passajos	4.000'00
TOTAL.....	107.586'57

A n'aquesta cantitat s'hi tindria d'afegir los jornals de la brigada municipal, que tenim entès va treballar en l'arreglo de la casa comprada.

Lo càlcul dels beneficis que deixa a Tarragona la Liquidadora, ningú mellor pot ferlo que'ls industrials, puig segons las nostras noticias, sols hi ha actualment 21 individus que resideixen en aquesta ciutat, encara que n'hi hagi alguns més que figurin en nòmina y visquin fóra.

Aquí tenen nostres llegidors los comptes que'ls hi prometerem quan tota la premsa caciquista se'ns tirá demunt, per aconsellar que s'estudiés bé lo que s'anava a fer y no s'obrès de lleuger en un assumpto que s'presentava d'allò més fosch.

La nostra campanya d'allavors no podia estar més fonamentada; teníam lo exemple del Parch mòvil, ganga que va costar y costa a Tarragona, molts mils pessetas sense la més petita utilitat; recordavam las desilusions de mols altres pobles favorecuts també ab elements de vida pel centralisme; sabíam com sabia tothom que la major part del personal de la Comissió no residia a Aranjuez, sinó a Madrid, y temíam que una oficina liquidadora dels comptes d'una colonia perduda, no podia subsistir massa temps.

Ab aquests antecedents, y devant d'un gasto tan extraordinari pera l'anèmic tresor municipal, la prudencia aconsellava anar ab pès de plom y calcular fredament la prò y la contra del gran benefici que se'ns volia fer; però això, qu'era de sentit comú, no's tingué en compte, y sense calcular res, sense pensar res, se llensaren a la conquesta de la Comissió, acceptant condicions lleoninas y l'abono d'uns gastos, que corresponen a serveys generals de l'Estat, a l'Estat hi corresponia de dret pagarlos, puig per això'ns baldan a contribucions.

Assumpto, y al reproduir las tonterias que'ls diaris caciquistas escrigueren pera enganyar al poble, no ho fem pera donarnos la satisfacció de demostrar que nosaltres teníam rahó, ni pera molestar als que de bona fe treballaren en l'assumpto, sinó pera convencer als bons tarragonins, que si volèm prosperar és precis que'ns ho guanyem nosaltres mateixos, sense esperar que la felicitat ni la abundancia'ns la portin del centre, que prou feyna tenen per ells, y que pera fer quelom de profit en bé de Tarragona lo primer que's necessita és escombrar a tota aquesta colla de polítics descastats, que fidels servidors dels de Madrid, nos han portat a la ruina. Escorbremlos d'una vegada y treballèm pera la prosperitat de Tarragona.

Del *Diario de Tarragona* de 25 de Juliol de 1901.

"Tarragona de enhorabuena"

Prometiámos a *Lo Camp* que dentro de dos ó tres dias demostrariámos que el actual Ayuntamiento se preocupa de la prosperidad de Tarragona, y hoy vamos a cumplir nuestra palabra, pues ya podemos hablar claro sin temor á que la cosa fracase.

El asunto que el Ayuntamiento llevaba entre manos y que nuestro Alcalde, de acuerdo con todos los diputados (decimos mal, todos no, el hijo predilecto de Tarragona se ha opuesto y tal vez algùn dia publicaremos las cartas que lo prueban y que obran en poder del Sr. Malé) y con el general Alasá, alma de la *conspiración*, es el de la traslación a esta capital de las oficinas de la Comissió Liquidadora de Cuba que ahora se encuentran en Aranjuez, y con cuya traslación tendrá Tarragona un aumento de unas cien familias pertenecientes todas a jefes y oficiales de nuestro ejército, que son los ocupados en dichas oficinas.

Hoy no hay miedo de que fracase el asunto, pues se halla informado favorablemente por todas las entidades que componen el Consejo supremo de Guerra y sólo falta la aprobación en Consejo de ministros.

Cuando nuestros lectores reciban este número tal vez esté consumado el hecho, pues ayer tarde recibimos el siguiente importantísimo telefonema.

«Madrid 24, depositado a las 16. Recibido a las 16, 14.—Sr. Director del *Diario de Tarragona*.

«En una conferencia celebrada hoy por el Excmo. Sr. Marqués de Mariano con los Excmos. Sres. Sagasta y Weyler, prometieron éstos formalmente ocuparse en el Consejo de ministros de esta tarde, si hay tiempo hábil, del traslado a Tarragona de las oficinas de la Comissió liquidadora de Cuba.—*El Corresponsal*.»

Puede venir *Lo Camp* publicandó artículos «L'Ajuntament contra'l poble»,

y todo porque no van á manos de unos cuantos la administración de los malhadados consumos.

Si á última hora recibimos satisfactorias noticias las daremos á conocer á nuestros lectores en la sección telegráfica.

Escrito lo que antecede, nuestro querido amigo el Alcalde D. Miguel Malé, nos facilita copia de los telefonemas siguientes:

«Miguel Malé, Alcalde. »El Consejo de ministros ha aprobado el traslado de la Comissió liquidadora de Cuba á Tarragona. La enhorabuena. —Gascón.»

«Madrid 24, 22, 17. »Miguel Malé, Alcalde.—Consejo de ministros ha acordado traslado Comissió liquidadora Ultramar á esa. Enhorabuena.—Inglada.»

«Madrid 24, 22, 20.

«Alcalde.—Consejo de ministros acaba de acordar traslado á esa de la Comissió liquidadora de Cuba y Comissió cuerpos disueltos. Felicitoles y ofrezco á ese Ayuntamiento gratis por dos años mi casa de la calle de Apodaca para instalar oficinas.—Marianao.»

«Madrid 24, 22, 25. »Miguel Malé.—Aprobado cambio. La enhorabuena.—León Alasá.»

Posteriormente recibimos nosotros los siguientes:

«Madrid 24, 22, 28.

«El Consejo de ministros acaba de acordar el traslado a Tarragona de las Comisiones liquidadoras de Cuba y cuerpos disueltos, gracias á las eficaces gestiones del Sr. Marqués de Mariano. Este ofrece á ese Ayuntamiento una casa gratis por dos años para instalar las oficinas.—Corresponsal.»

«Madrid 24, 22, 34.

«Acordado Consejo ministros traslado Comissió liquidadora Cuba Aranjuez á esa capital.—Inglada.»

La enhorabuena nos la debemos dar todos los que amamos á Tarragona, ya que con esta concesión no sólo saldramos favorecidos los propietarios que tienen sus pisos sin alquilar, si que también las pequeñas industrias, puesto que aumentará el contingente de la población en unas quinientas personas.

Hoy es un día de júbilo para Tarragona y en nombre de ella enviamos las más expresivas gracias al senador Sr. Castell y diputados á Cortes, nuestros amigos los Sres. Rabassa, Gascón, Orga, Matheu, Puigcerver y Urquia por el interés que se han tomado en asunto que tanto ha de beneficiar á Tarragona.

No somos nosotros los que hemos de agradecer la venida de nuestro ilustre Jefe el Excmo. Sr. Marqués de Mariano, sólo hemos de hacer constar que este ilustre prócer, apesar de tener que salir para Vichy, no ha querido abandonar la Corté hasta conseguir el feliz resultado, como lo ha obtenido. Tarragona es quien ha de juzgar tan desinteresada conducta.

No terminaremos sin enviar nuestra entusiasta felicitación al ilustre tarragonense general D. León Alasá, autor de la idea del traslado, que ha trabajado con entusiasmo y fe para ver realizado su proyecto, interponiendo su valiosa influencia como intendente de dichas oficinas; y por último debemos felicitar al Alcalde Sr. Malé y al Ayuntamiento que sin alharacar y á la chita callando, ha conseguido proporcionar á Tarragona nuevos elementos de vida de que tan necesitada se halla.

Así se cumple con los compromisos contraídos con el pueblo, no metiendo ruido por cosas que no tienen maldita la importancia.

Nosotros pensamos así: que cada cual piense como quiera.

Seguix la „enhorabuena“

D'una carta de Madrid publicada pel *Diario de Tarragona*.

«Compónese la Comissió liquidadora de Ultramar de un intendente, tres subintendentes, siete comisarios de Guerra de primera clase, once de segunda, cuarenta y un oficiales primeros, cuarenta y nueve segundos y terceros, treinta y cinco escribientes; dos conserjes, cuatro ordenanzas celadores y dos individuos de tropa. Total 155 familias, de las que son 112 de jefes y oficiales.

La Comissió liquidadora de cuerpos disueltos se compone de unos cincuenta y siete individuos al mando de un coronel. Sumando esta cantidad de familias a la anterior, resulta un conjunto de 212 familias, que á cuatro individuos cada una, hace un total de 848 habitantes que van de una vez á aumentar la población de Tarragona.

Suponiendo que cada individuo no consuma más de 2'50 pesetas diarias harán un consumo de 2.110 pesetas al dia, que al año asciende á la respetable suma de 770.150 pesetas.

Si á esta cifra añadimos lo que ingresa en Tarragona á consecuencia de los viajes que á esa ciudad hagan las familias é individuos que tengan que resolver asuntos relacionados con las Comisiones, no creemos muy aventurado afirmar que en el mercado de esa población habrá un ingreso anual aproximado á un millón de pesetas.

Bomba final

De *La Opinión* del 26 Juliol de 1901.

«Eran sabrosísimos los comentarios que se hacían ayer por todas partes, sobre la inculcable actitud de *Lo Camp* contra las gestiones practicadas por nues-

tro Ayuntamiento, para obtener el traslado á esta ciudad de la Comissió liquidadora de Ultramar.

Hoy que dicho traslado está ya acordado por el Consejo de ministros, los industriales están de enhorabuena y censuran agramente que dicho semanario haya criticado unos trabajos que llevarán á nuestra pobre ciudad un nuevo elemento de vida.

El prurito de atacar á nuestra Corporación municipal, ha cegado al colega catalanista hasta el extremo de censurar tan patrióticos trabajos, dando así la medida de la imparcialidad con que procede, pues á trueque de desprestigiar al Ayuntamiento, se ha puesto enfrente del agonizante comercio tarragonense, que deseaba con ansia la venida de dicha Comissió, para levantarse de la postración en que yace sumido.»

“La Opinión” defensat á Malé

Estava reservat á *La Opinión* de la Provincia surtir a la defensa del desastros negoci de la Comissió liquidadora, y no's estranya ja que'ls amichs del confrare ajudaren resoltament al qui anomenavan sempre nuestro querido y estimado amigo D. Miguel Malé, mientras va gobernar y á qui observé que ara ja no tractan ab tant carinyo, y fins algùn d'ells fou en comissió a Madrid á gestionar la rebaxa del transport y al mateix temps donar las gracias per lo important regalo que'ns feren ab la ditoxosa liquidadora.

Diu *La Opinión* que lo que's fá combaten los desercats, és impresionar la opinión pública, despertar los odios y avivar las pasiones. Bé, molt bé. No's impresionaria també l'opinió pública mentintli com s'ha fet en la qüestió de la Liquidadora, dihentli, com ho demostrám en aquest mateix número, que vindrían tantas ó quantas familias y que deixarian un millió de pessetas, millió que, segons lo confrare s'ha convertit en 152 mil 705'35 pessetas?

No's faltava a la veritat quan en sessió pública digué que'l trasllat de la Comissió liquidadora costaria unas 6000 pessetas, afirmació que deu constar en acta?

No té dret á cridar-se á engany lo poble devant per devant d'uns administradors tan gelosos dels interessos de la ciutat, que en un negoci en que han intervingut resulta que'l càlcul de productes en lloch d'un milió s'han reduhit á pessetas 152.705'35, y en cambi'ls gastos de trasllat qu'havían d'ésser, 6000 pessetas no més, n'han costat pessetas 21 mil 897'80?

Respecte a la compra del inmueble y de las melloras, ja'n parlaré ab calma, que la cosa s'ho mereix. Ara per ara, estem preocupats ab los comptes lleigts en la darrera sessió de l'Ajuntament, en los que sembla's tracta de rifarse á Tarragona.

Aquellas séries de al mismo que hi figuran, són de lo més bó que s'ha vist; mes d'això ja tindrem ocasió d'ocupar-nos ab més detenició.

Nosaltres de la qüestió de la Comissió, ne tenim la conciencia ben tranquila, y si se'ns demostra qu'ha sigut un bon negoci, no tindrem inconvenient en regoneixerho, y en aquest cas proposariám que no havesse gastat encara prou diners, se fessin los projectats jardins a la plassa dels Infants, y que'l nom de la dita plassa se cambiés posanthe *Plaza de la Enhorabuena*, encara que no; podria donar lloch á confusions, puig no se sabria per qui va ésser la enhorabuena; potser aniria mellor *Plaza de las Ganegas*; mes tampoch que'ns trobaríam en lo mateix cas.... En fi, s'hauria de buscar un nom que transmetés a la posteritat lo gran servey prestat á Tarragona per lo caciquisme.

Y per avuy prou. Créyam, y això demostra la nostra ignorancia, que no se haurían atreuit los caciquistas á defensar lo que no té defensa. No ho fan aixís? pitjor per ells, y per nostra part no's perdria puig enteném que de las obras de la casa de la plassa dels Infants, se'n pot escriuier una obra de tants tomos que per si sola ompliria una biblioteca, encara que fós tant gran que poguessin empleyarsí unas artísticas vidrieras.

CARITAT

Malgrat resulti molesta la tasca comensada, perque soch d'aquells que gaudeixen d'aplaudiments més que de censuras, tinch que seguir fins a la fi, puig que no'm guía altre objectiu, que'l de ésser útil, no solament al pobre de beneficencia, per qui semblan solsament escrits aquests articles, sinó a las classes directoras, ja qu'en lo méu concepte res ennoblex més a l'home que'l regoneixer los seus erros y tornar per la veritat y la rahó, prescindint de tota ferida d'amor propi. Faré via, donchs, probant demostrar que l'Ajuntament no té caritat al deixar de cumplir la llei que als pobres afavoreix, y ensenyantli lo que deu haver de fer, per que d'avuy endevant se pugui dir que ja'n té d'aquella hermosa virtud, que més enlaira á l'home y á la societat que la prodiga á mans plenas.

Una vegada l'Ajuntament hagi presupostat una cantitat decent pels serveys d'apotecari pels pobres, que podria ésser de 5000 a 6000 pessetas, com á Pamplona, ja que com aquesta nostra ciutat és pobra y consta, a poca diferencia, ab lo mateix nombre de vehins; podria cridar á l'apotecari qu'avuy té *in partibus*, ó dirigitge al Colegi d'apotecaris, pera que se servissin fer una tarifa tot lo baixa possible atenant l'objecte á que's desti-

na, per la que's regiria l'Ajuntament y l'apotecari, ó apotecaris, que's compromettessin a servir al municipi baix lo tipod'aquella tarifa. Una vegada entesos, se podrien fer uns receptaris especials pels metges en los que constessin; la beneficencia municipal, lo nom de la familia per la que's recepta, la fetxa y'l número de la patent del metge, tots requisits legals; y al darrera podrien figurar los noms ab las direcciones de tots los apotecaris convinguts perque'l pobre pogués servirse, segons sa confianza ó sa comoditat, del que tingüés per convenient. Pera la forma de fer efectivas las cantitats guanyadas pels apotecaris, no tinch cap inconvenient en aceptar l'afegidura feta per la Junta provincial de Sanitat al reglament de l'Ajuntament que diu: «L'import de las medicinas donadas, s'abonarà per l'Ajuntament per trimestres vents, presentant los senyors apotecaris l'oportú compte acompañat de las receptas firmadas per un metge municipal, las que's tallarán dels seus respectius talonaris que haurán de anar sellats, enumerats, firmats y ab lo nom del malalt qu'hagi usat lo medicamento; sens aytal requisit no será satisfet lo séu import que s'anotará al darrera per l'apotecari expendedor.»

Si una volta pagadas todas las medicinas, aposits, vendatjes, vacunas, xerigots etc., als apotecaris, quedessin diners d'aqueixa partida del presupost, podrien invertir-se en cumplimentar un altre lley no menys important, com ho és lo Real Decret de 31 d'Octubre de 1901, (Gaceta de 4 de Novembre del mateix any) referent á las midas y precaucions que han de pendre en los casos que poden ocórre de malalties encomanadissas, y una vegada complerta aquesta lley, alashoras si que vindria com l'anell al dit lo fer cas d'un regidor, que demanes á l'Alcalde que multés als metjes que no donessin coneixement dels malalts encomanadissos que visitan.

Malgrat quant deixo escrit, encara falta parlar d'una part molt interesant continguda en l'article 1.º del R. D. de 14 de Juny de 1891 que l'Ajuntament no compleix en perjudici manifest del bon servey als pobres qu'están malalts; diu á la lletra: *portarán los municipis un registre de pobres que tinguin dret á la asistencia de franch, y a cada hù se'l provehirá en temps oportú d'una cédula que ho acrediti*. Donchs bé; l'Ajuntament de Tarragona no sé si'n porta de llibre registre de pobres, però si sé que malgrat los trette anys que s'han passat del publicament de la lley, l'Ajuntament no ha donat cédulas de pobresa á ningú y això li costaria molt poch, y estalviaria molts injusticias y tots los desordres que avuy plorém los qui de veritat nos estimem igual als pobres que als richs; corre pressa, donchs que l'Ajuntament fassi imprimir uns quantas mils cartulinhas, en las que constin lo nom del cap de familia pobre, la direcció y'ls drets qu'aquella familia tingui, fent observar qu'aquella cédula és intransferible y que necessita guardarse per ab ella exigir á domicili los serveys que necessiti, ja per ell, ja per tota sa familia.

He dit qu'això estalviaria molts injusticias y tots los desordres qu'avuy plorém. Si, ho he dit; y perque l'Ajuntament y'ls habitants de l'hermosa y antiga Tarragona, no creguin qu'abulto las cosas per gust d'abultarlas, un cas práctic, entre altres que podria contar, y que cada dia pot véure qui tingui ulls y un poch de paciencia, los probará ab tota l'evidencia que per incumpliment de la lley se donan aquí espectacles gratis, però de gran recansa pels homes de cor y bons sentiments, perque fan plorar de bó y mellor al que té la desgracia de contemplarlos y no está á la seva má evitarlos. Encara que no fos més que per aquest sol cas que vaig a contar, donaria per molt ben empleadas las horas que destino á escriure per caritat, per fer caure la bona dels ulls dels pobres, y per fé caure la cara de vergonya dels que no ho són y tenen medis pera que ni ara, ni may més, se pugués dir de la capital de la provincia que som uns heretjes, que no tenim caritat, que'ns posem l'humanitat per montera, que no blasfemém ab la llengua però que ab los fetes som pitjor que feras del desert, perque l'amor al próxim és un mito, una ilusió, una mentida, més encara, un sarcasme.

Contém lo fet y que jutji qui judici tingui y vulgui ferlo servir.

Una nena, ¡pobreta! casi una dòna, tindrà uns dotze ó trette anys, surt, més ben dit, la trèhen, cada dia fenyen entre quatre y cinch de la tarde, de casa, de per allá'l carrer de la Mercè, prop del café nomenat de «La puyalada», la acompañan quan dos, quan tres dònas, potser la seva desventurada mare y alguna vehina segurament pobreta però caritativa que's compeixen de tanta desgracia; aquellas dos ó tres dònas no són pas per acompañarla, no ¡pobrissona! ¡no pot donar un pas! són per portarla al brás; quan la una's cansa la pren la altra, com si portessin un infantó de dos á tres anys al coll, adormit ab lo són de l'ignorancia. Aixís arriban desde la Mercè al consultori, allí li deuen curar la estremitat inferior, lo peu ó cama que crech que té malalta fa uns nou mesos y després tornan ab la mateixa forma a pujar com si pujessin al calvari, cap al carrer de la Mercè. Passan y traspasan casi tota la ciutat vella ja fá prop ó més de dos mesos, com si fos per avergonyir á tots los ciutadans, y avergonyits no consentissin may més tan gran falta de caritat y justicia.

Es pobra de beneficencia aqueixa pobra nena? Bé deu serne quan al consultori dels pobres la curan; si és pobre donchs, y tenint dotze ó trette anys no pot anar per son propi peu al consultori

per que metges y practicants ab los materials de cura, no van al séu domicili, és que convé per la salut que aqueixa pobre nena lassí cada dia aquest calvari? ¡Oh! si fos aixís, per que no se li compra un tricicle apropiat, perque pugui surtir á..... pendre'l sol y aire, may per anar á ferse curar; que la curin á domicili. Si és rica que esculli metge y'l pagui, ¡si és pobre! que se l'asisteixi com si fóra rica, però per caritat, per aqueixa virtut tan noble y tan justa que l'Ajuntament daría mostrás de tenir si's prengués la molestia d'inspeccionar los servcis que li están encomanats.

(Seguirá) A. RABADA

Carta important

Diuinge, al matí, reberem la següent importantíssima carta dels nostres companys de l'Esplugas de Francolí, y sobre la que cridém l'atenció dels nostres lectors:

Sr. Dr. de LO CAMP DE TARRAGONA.

Molt Sr. nostre y distingit company; A fi de desvirtuar certs conceptes d'una carta, inserta en *La Opinión de la Provincia* d'aquesta ciutat y enterar al públich de la fidelitat ab que l'informa son corresponsal d'aquest poble, escribim ab fetxa d'ahir á dit periódich, lo següent:

En la *Opinió de la Provincia*, de Tarragona del dia 29, apareix una carta ab fetxa 26 del corrent y firmada per *El Corresponsal*.

Si en dita carta se limités á atacar al catalanisme, res contestariám; perque no estém per rahons, en primer lloch, perque no sabem qui l'ataca, y perque som partidaris de la llibertat d'idees.

Peró de cap manera podém deixar passar per alt, la currua de mentidas, la insensatés y'l descaro ab que'ns ataca a nosaltres que may, may en la vida'ns havíam ficat en política.

Diu éll: «Una nota nueva ha venido a llamar la atención de este vecindario, cuya nota suena dulcemente en los sensibles oídos de los amantes de la patria chica».

Si que'ns suena dulcemente, sí; y tant de bó poguessim, tots los dias de nostra vida, gaudir d'aytals dolcesas, vers ayments de la Patria no *chica*, que tant mare és una mare gran com petita.

Diu després: «A poco de llegar á esta, se dirigió al monasterio de Poblet, en cuyo histórico y pintoresco sitio, fué obsequiado con una comida campeste (Alto!... no fou campestre) habiéndose cantado los Segadors, —canto obligado é indispensable entre catalanistas— y dado un grito de ¡Visca Catalunya lliure! (Mentida, Mentida!) cuyo eco traído y estemporáneo, haria, sin duda, crugir de vergüenza las tumbas de aquellos príncipes nuestros cuyos restos yacen envueltos con la bandera española».

Devant d'aqueix paragraf, valdria més qu'abaixessin lo cap, avergonyits de tenir entre nosaltres a l'autor de tanta presumpció y tant mal enterat.

No's va donar tal crit (perque cap dels assistents sustentava aquestas idees) y si s'hagués donat, no per això hubiessen *crugido de vergüenza las tumbas dels reys*: En Joan I, Pere IV, Alfons II y altres, hasta en Joan II últim rey enterrat á Poblet en 1497, havent mort en 1478.

Tampoch haurían *crugido* las tumbas dels esfortsats comptes d'Urgell, d'Ampurias y'ls senyors de Moncada, Cardona y altres, tots anteriors á l'any 1478.

Ara bé; fins que morí en Joan II, no governà son realme son fill Ferrán II, qui per son enllaç ab Isabel de Castella s'uniren abdós realmes. De manera que fins á l'últim rey enterrat á Poblet, lliure eran Catalunya y Aragó, lliures sos reys, feyan tractats de pau y de comers, lliures, conquistavan pobles y ciutats als serrahins, y no haurían *crugido de vergüenza* á l'invocar son poble y si, haurían *crugido* las Hosas á l'obrirse para dar pás a sos reals cosos pera abraçar-nos, Y resulta, per tant, comprobant fetxas, que jamay pogueren embocallarse ab la bandera espanyola.

Y de retorn «han visitado—diu,—la iglesia de esta villa, cuyas bellezas artísticas, ha sido necesario que fuesen encomiadas por el reverendo visitante para creer que se trataba de una obra de arte. Tan faltos de cultura están ciertos individuos de ésta, neófitos del catalanismo y dispuestos á tomar parte en tantas cuantas innovaciones se presenten! Y la consecuencia política que la parta un rayo!»

Y després, se descapdella contra l'illustre Dr. Alcover, dihentli qu'és impropri per una persona consagrada al culto de una religión de paz y afegix «que ha producido mal efecto á los ojos sanos y religiosos de Esplugas».

Estavam per no contestar á tanta estupidés. Qui li ha dit a n'aquest talent tan artisticament educat, que nosaltres no coneixíam á aqueix monument, bel exemple de nostra arquitectura románica? Qui, sinó nosaltres varem indicar aqueix monument al sabi doctor? Y després, á falta de cultura (y jo afegixo) artística, tenim sencillés y per lo tant no cayém en lo ridícul de *El Corresponsal*.

En lo referent al Dr. Alcover..... sols se mereix un calurós aplaudiment per la tasca que'l portá. ¡May podia imaginar-se éll, que son nom passés per llavis tan fangosos per la pols de la terra per la que s'arrastran!

Y per colm de disbarats, nos diu que's prepara una «Agrupación catalanista en la que no hi faltará «el escudo de S. Jordi, con su correspondiente mata l'arsia y con «profusión de herramientas agrícolas».

Pastillas Morelló

Obren per inhalació dels agents antiséptics, anti-catarrals y anti-asmàtics que's despeñen mentres van desfilant per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, GATARRÓS, RONQUERA, ABOESSOS PULMONARS, ETC.
Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

Y si's fa aquesta agrupació y vé aqueix escut, ¿què hi pot haver més honorós que'l recort de nostras passadas glorias, envoltas en aquella bella tradició? ¿Què hi ha en lo mon més honorós y digno d'encomi que esas herramientas agrícolas, símbol del treball, símbol d'aqueixa honrada suhor de nostros fronts ab la que hi guanyem lo pa per la subsistencia?

No coneixem a *El Corresponsal*, però sospitem que, qui tal escriví, jamay ha humitejat son front aqueixa suhor honorada.

Nosaltres ja'ns hi avemim en escudar-nos ab lo treball.

Ell... ell que siga *escuder*, que s'escudí ab lo cinisme y que vagi tal volta ab l'esquena dreta.

Y per acabar, demanem a *El Corresponsal*, que's tregui la careta, que no ataquí valentse del vil y rastre medi de l'anònim, no siga que procurém arrancar-li y conèixer, pera contestarli si s'ho mereix, o per escupirli al rostre y llen-sarlo al despreci.

Espluga de Francolí Maig 31, 1902.— Per nostros companys de causa assistents a l'acte y en nom propi, Ramón Bou.— Miquel Trullols.—Joseph Civit Rull.— Joseph M.ª Rendé.—Salvador Porta.— Ramón Dalmau Prats.

Fins aquí'l nostros companys de l'Es-pluga. Ara y per compte propi, ns creyem obligats a fer algunas consideracions pera que ressalti ab més evidencia encara la mala fe y l'insensatesa de l'orgue conservador.

La Opinión publicà una carta qu'era un teixit de calumnias contra'l nostros amichs de l'Espluga. Donchs, bé; aquest periòdic que ha rebut la contestació dels injusta y grollerament ofesos, s'ha negat a inserirla, passant pel demunt de todas las consideracions a que obliga'l deber, la bona educació y la cortesia.

No'ns estranya. La gent de *La Opinión* ja hi está acostumada a tirar la pedra y amagar la mà, a exercir l'ofici d'espia, a formular denuncias que no proban més que la burdor del cervell de qui las fá. Per això quan se'ls ataca ab noblesa callan; per això quan se'ls invita, com ara a treure la cara, s'amagan hipòcritament y no saben procedir com los bons caballers. *Lo Corresponsal* de l'Espluga, se véu qu'és de la mateixa fusta.

Convé que ho tingan ben present los nostros companys de tots los pobles de la comarca y que quan arribi l'ocasió s'enrecordin de que hi ha un partit a la provincia que s'interessa pera portar la gent honorada a presidí.

Meeting agrícola a Dosaiguas

(DE NOSTRE CORRESPONSAL)
Diumenge passat tinguerem lo gust de que vingessin a donar un *meeting* en defensa dels interessos agrícol, varis delegats de la Cambra Agrícola de Reus.

A l'acte hi prestaren son valiosos concursos los Alcaldes de Dosaiguas y Argentera, D. Cosme Roses y D. Joseph Crusat, assistint-hi tots los agricultors dels dos pobles y resultant insuficient lo teatre propietat de D. Cosme Rabascall, qui'l cedí gratuïtament pera que s'hi celebrés lo meeting.

Comensà aquest a las sis de la tarde, prenent la paraula lo distingit propietari D. Bonaventura Font, de Reus. Ab períodes eloqüents, recomanà la conveniencia d'unirse tots los agricultors pera la mellor defensa de sos interessos, que fins ara han sigut desprecials per tots.

L'unió, digué, nos és convenient pera tot, desde la més petita cosa a la de més transcendencia, puig ab unió no pagaríam los adops tan cars, podríam donar mellor surtida als productes y fins protestar ab probabilitats d'èxit dels impostos cada dia més grossos y que fan impossible la vida de l'agricultor.

Lo Sr. Font fou molt aplaudit.
Seguí en l'ús de la paraula lo metge de Reus Dr. Gras Fortuny, també delegat de la Cambra Agrícola d'aquella ciutat, que comensà declarant justas las aspiracions del pobre brasser del camp, mes febant remarcar l'impossibilitat en que se troban los propietaris d'atendrelas devant lo poch preu dels productes de la terra y la quantia dels impostos.

S'estengué en consideracions molt atinades respecte als presupostos de l'Estat, fent remarcar l'enormitat de las sumas que's gastan en classes pasivas, guerra y marina y dolents després de que s'esmerci una tan migrada suma en instrucció pública, donant això lloch a la vergonya de que'l 70 per 100 d'habitants de Espanya s'engan *analfabetos*, lo que en part és degut a l'abandono en que s'ha tingut als mestres, quins esforços en pró de la cultura general, han sigut correspostos ab sòms miserables y mal pagats.

Parlant de la filoxera feu notar l'enormitat de que continuhi pagantse contribució per terrenos que no produheixen, y ungué parafrás eloqüents a la ocupació de la decadencia del negoci de vi, que tant ha reduhit lo preu del poch que ara's cull.

Recomanà la lluyta ab entesa pera defendrer los interessos, formantse associacions que com no serán de carácter polític, hi podran entrar tots los pagesos, tant los propietaris com los brassers, mellorant la condició dels obrers, posant als amos ab condicions de poguerho fer, mediant la major valorisació dels productes de la terra y la disminució d'im-

postos, ideals a que tendeix la Cambra Agrícola de Reus.

A l'acabar sa eloqüent peroració lo Sr. Gras, se nombraren juntas interinas dels pobles de Dosaiguas y Argentera, pera que d'acort ab la Cambra Agrícola de Reus fassin los treballs necessaris pera constituir las respectivas associacions agrícolas.

Després del meeting, lo distingit propietari d'aquest poble D. Pere Aragonés Ciurana, obsequià a la comissió de Reus ab un senzill refresch, y com s'acostava l'hora de la marxa nombrosas personalitats del poble y l'Alcalde l'acompanyaren fins al baixador, quedant tots satisfets del resultat práctic que'avia tingut lo meeting.

F. SAPERAS.

Dosaiguas 4 de Juny de 1902.

De la Masó

Lo diumenge passat se celebrà en aquest poble una agradívola festa dedicada a la Verge Santíssima. Comensà tan solemnitat festivitativa ab la professió del Santissim. Acte seguit, solemne ofici en quin se donà'l pa d'àngels a una unió de noys y noyas que'l rebían per primera vegada. Val a dir que las noyas totas vestidas de blanch ab manto y corona, y'ls noys mudadets com de festa principal, donava gust de veurels; molt més quan no faltà cap mare ni mare a acompanyarlos en tan important acte de la vida de l'home.

Per la tarde la funció resultà impontent y corpenedora. Los cantadors del poble executaren a la perfecció un hermos trisagi a quatre vèus ab acompanyament d'armonium, que fou admirat y celebrat per tothom. Lo sermó estigué a càrrech del Sr. Regent mossen Sangenis, qui ab fácil paraula y eloqüencia demostrà que la cooperació de las Fillas de María a una obra no sols eminentment santa, religiosa y cristiana, sinó importantíssima y benèfica, era de saludables resultats en bé de las mateixas donzellas y de la societat. Després s'extengué en altre ordres de consideracions recordant als pares y a llurs fills, en drets y debers encoratjanlos a fer ofrena dels seus cors a la Verge Santissima en dia tan senyalat.

Finalment s'adora a la Verge, a qui'l noyet Folguera endressà varis cántichs entr'ells lo següent:

Passant per eixos pobles
diré que vineh del Cel
y'ls cantaré unas coblas
més dolsas que la mel.
May més me'n aniria
però si a Vos plau....
adeu siau María
adeu siau.

La decoració de l'altar major, il·minat ab un potent foc de gas acetilé, era magnífica y encantava de veurela. Tant és aixís que durant dos dias vingueren molts forasters a visitar-la.

La més entusiasta felicitació a nostre Sr. Regent y a D. Gabriel Teixidó que fou l'ànima de la festa, y a tots quants contribuïren al major esplendor de tan solemnitat, acté, del quin en quedarà durader recort.—*Lo Corresponsal*.

NOS AB NOS

Confessèem qu'és un gust discutir ab l'orgue de la conservaduria estantissia. Nos passa ab això una cosa semblanta a lo que li ocoregué a cert regidor, que sortí un dia de casa pensantse tenir la vara d'alcalde a la butxaca y disposat a rebre enhorabonas, y s'hagué de contentar ab unas quantas papeletas en blanch. Nosaltres agafem *La Opinión* confiats de poderhi llegir alguna rahó qu'aboni o justifiqui'l seu procedir, y'ns hem de quedar sempre com aquell regidor... *compuestos y sin novia*.

Y lo més mal és que avuy ni espay nos queda pera feros càrrech de la série de ridiculesas que'ns dedica'l confrare. L'anar ab un coix, porta certs inconvenients, y a nosaltres lo discutir ab *La Opinión* nos ha desenrotllat la mania de usar las estisoras de tal manera, que pera oferir als nostros lectors los substanciosos trossos que'ns dedicavim lo confrare y demés companys *martirs* en en l'assumppte de la cèlebre Liquidadora ni lloch tenim pera reproduhir l'article de *La Renaixensa*. No obstant, farèm referencia a lo que'ns sembla més important, sens perjudici de tornarhi un altre dia.

Vegin ara ab lo que'ns surt *La Opinión*: ab que nosaltres sostenim que'ls monarquics deuen fer actes de monarquisme a l'Ajuntament. No, home, no; lo qu'hem fet nosaltres, és dubtar de las conviccions dels qui presentan una proposició a l'Ajuntament, y no tenen lo valor de sostenirla y fugen vergonyosamente quan de discutir-la's tracta. ¿Ho vol més clar lo confrare? Per això li demanavam fets y no rahóns. ¿Per qué varen presentar-la la proposició'ls seus amichs? ¿Per qué no la defensaren?... La por guarda la vinya diu un antic refrá, y la por guarda també'l monarquisme dels conservadors. Són una gent molt valenta, y sobre tot, molt *convenculats*, quan no'ls hi toca'l rebre.

Per duas vegadas ha tractat *La Opinión* de molestar a un estimat amich nostre, a qui s'encarregà la redacció de l'instancia demanant la rebaixa de la contribució, atribuïntli conceptes, que may han passat pel seu cervell. Li di-

guem qu'en la mateixa colecció de *La Opinión* podria trobar la proba de la falsetat de las sevas afirmacions, puig que lo confrare's desí en elogis quan se publica l'instancia. Donchs ara'ns vé ab que *mientras* no li problem lo contrario insisteix en lo que ha dit. ¿Quina imparcialitat, y sobre tot, quina bona fe! La mateixa, exactament la mateixa que necessitaren los amichs del confrare pera publicar lo dia abans de l'elecció del primer districte, aquell manifest indecent infamant y anònim, pera callar després com uns morts quan l'interessat los invità a treure la careta. Es aquesta la táctica de *La Opinión*, y devant d'aquest procedir no hi cap altra cosa que com padirla de veritat.

Parla l'orgue conservador d'ambicion y concupiscencias, però's cuyda ben bé de no anomenar quinas són.

Tiri al dret home, ara que ja no té cap infelís a qui engrescar de jota má pera que'ns insultí com allavoras de las eleccions. Tiri al dret, que lo qu'és ara no'ns entredindem contentind ab homes de palla, sinó que de grat ó per forza farém donar la cara als verdaders culpables d'allavoras y als d'ara, que són gent prou coneguda y enladrada pera que no'ns ofereixin un blanco terrible. Aixís com aixís un dia ó altre debem saldar comptes.....

Y prou per avuy.

SUSCRIPCIÓN

pera'l monument al Doctor Robert

Suma anterior, pessetas, 500'85.
Pau Gabriel, 2.—Anton Jcart, 1.—Francesch Vallés, 1.—Anton Figuerola 2.—Anton Romagosa, 5.—Bernabé Martí, 1.—E. C. 0'10.—Ramón Miró, 0'50.—E. T. 1.—Joan Palá, 1.—C. V. 0'10.—Jordi Pedrol, 1.—F. A. 0'25.—Joseph Dellabate, 0'50.—S. S. 0'50.—J. Domesnech, 0'25.—J. S. y C. 0'10.—Joan Bta. Cabré, 0'50.—M. R. 0'50.—E. V. y J. S. 0'50.—Francesch Romeu y Escofet, 1.—Miquel Joaquím Cabré, 5.—F. E. 1.—F. I., 1.—Joan Martí, 0'50.—J. Pijoán, 0'50.—Francesch M. G., 0'25.—R. Grau, 0'25.—C. Segura, 0'25.
Total, pessetas 528'65.

Queda oberta la suscripció en la Redacció de *LO CAMP DE TARRAGONA* y en las dels demés periòdics que vulgan adherirshi.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 8.—Sts. Medart y Gildart bs., Salustia y Victori cfs., y Caliope mr.—Dilluns, 9.—Sts. Ricart b., Prim y Felícia germs. y Vicens y Pelagia mrs.—Dimars, 10.—Sts. Timoteu b., Margarida r., y Oliva vg.—Dimecres, 11.—Sts. Bernabé ap., Feliu y Fortunus mrs. y Parisio m.—Dijous, 12.—Sant Onofre an., Joan de Sahagun cfr., Lleo III p., y Antonina mr.—Divendres, 13.—(Abans 7) Sts. Antoni de Padua f. y cfr. y Fortunat y Aquilina mrs.—Disapte, 14.—Sts. Basili b., dr. y fdr., Metodi, Eteri y Quincia bs., y Elissee prof.

Quaranta horas: continúan a l'iglesia de Religiosas Oblatas del S. S. Redemptor y dijous comensarán a l'iglesia de Religiosas Descalsas.

NOVAS

Lo dilluns passat inaugurá sas tascas a Barcelona lo Congrès de la federació de boters.

Estigueren representadas las següents seccions: Reus, Tarragona, San Martí, Valencia, Barcelona, Benicarló, Vilafranca, Vendrell, Vilanova, Vinaroz, Sans, Malgrat, Masnou, Vilasar, Constantí, Valls, Tortosa, Alacant, Torrents, Castelló, Sagunto, Torredembarra, Jativa, Haró, Passages, Bilbao, Logroño, Pamplona y Saragossa.

Los punts que devían ser objecte de discussió en lo Congrès, eran tots pertinents a la mellora de la classe treballadora y ho trobem molt bé; mes nos permetèrem ara que tractèm de boters, fer alguna amistosa observació a la Junta local de la Federació.

Tots nostros esforços són a favor de una perfecta armonia entre'l capital y'l treball; mes armonia amistosa, sens organismes oficials qu'intervengan entre l'amo y'l treballador, als qui considerèm com d'una mateixa familia y per lo tant sens concedir a ningú lo dret d'intervenir en sos contractes, que sempre resultaran més benéficosos pera tots, com més s'inspirin en sentit de concordia y transigencia.

Partint del punt de vista exposat, nos permetèrem recomenar a la Federació un xich de transigencia y sentit práctic en lo que's refereix a la clasificació de fustas, puig sobre aquest punt hem sentit formular alguna queixa qu'ha donat ja algún disgust, disgustos que voldríam s'evitessin pera bé de tots, y que s'evitarien sens dubte ab un poch de bona voluntat. Puig precisa tenir en compte que lo comers de vi atravessa una crisis intensa y que no convé agravarla ab petites exigencias que, en últim terme, venen a caurer sobre'l pobre treballador a qui prou preocupal sostenir lo jornal desde aquí a la cullita, puig sabut és que los mesos d'estiu són los més magres pera'ls fadrins boters.

Poch los hi recomanem. Un xich de

AVIS PACIÁ MANUEL

participa a sa nombrosa clientela y al públich en general, que ha trasladat son Establiment a la mateixa Rambla de Sant Joan, n.º 50, al mateix temps que preus molt econòmichs.

Especialitat en abrichs de senyoras

sentit práctic y rès més. Ab bona voluntat tot se soluciona y la concordia és lo que més convé a tots. Per això creyem que lo més práctic y lo més just seria, en casos de divergencia, nomenar un jurat mixte de treballadors y amos que resolguessin la dificultat en sentit de justicia.

Diumenge se celebrà la professó del Corpus, de la parroquia de Sant Joan, veyentse dit acte religió molt concorregut de feligresos, que corresponguren a l'invitació que'ls hi feu lo digne Sr. Rector d'aquella parroquia nostre bon amic D. Joan Bartomeu, a qui de bon grat felicitem per lo lluhiment ab que's portà a cap tan piadosa cerimonia, que resultà una de las mellors que s'han fet de molts a n'aquesta part.

Segóns notícias que tenim per fidedignas prompte será un fet la tant desitjada mellora de la comunicació telefónica entre Reus y Tarragona, esperantse que dintre breus dias se publicarà la R. O. autorisat la construcció de línia.

Sembla que desententense de las diferentas empreses que sollicitavan aquesta concessió, l'Estat ha decedit fer l'instal·lació per son compte y explotarla directament.

Sigui en una forma ó l'altra celebrarem que la noticia's confirmi, puig ab las continuadas relacions que hi ha entre abduas ciutats, la comunicació telefónica prestarà un gran servey.

Suposèm que'l colaborador pedagógich de *La Opinión* de la Provincia, contestará avuy l'article nostre del diumenge passat. Li preguem un poch més de activitat, puig com nosaltres ja tenim la desgracia de no surtir sinó'l diumenge, ab aquest sistema la discussió's fa eterna.

Nos faria donchs un gran favor que quan vulgui contestarnos no passi del dijous ó divendres, puig d'aquest modo podria *Lo Camp* replicar lo diumenge.

Desgut al gran número d'assumpptes urgentes que tenim de tractar en aquest número, nos veyem impossibilitats de atender a estimats colaboradors que'ns han afavorit ab originals. Algúns de aquests hem tingut que escursarlos, y altres quedan en cartera pera ésser publicats en números successius.

A uns y altres los hi preguem nos dispensin, que no és per falta de voluntat si no'ls atenem com voldríam.

Nostre confrare *Las Circunstancias* de Reus sortí'l divendres entusiasmats per haver sigut concedida a la vehina ciutat la Comissió liquidadora de Cossos disolts y gayre bé sembla que'ls elogis que dedica estiguin estargits dels qu'avuy reproduhim de la premsa caciquista de Tarragona, quan lo de la vinguda aquí de la Comissió liquidadora de Cuba.

Molt celebrarem que nostros vehins no tingan d'arrepentirse més endavant de las alegrías d'ara, y de que aixís com semblan estargar los bombos, després no tingan d'estargar las lamentacions que avuy fá tothom a Tarragona.

Es consell d'amich, y sobre tot de gat escarmentat. De tot lo que'ls hi han promès rebaixin la meytat de la meytat y encara farán llarch, y si's tracta de gastar diners en instal·lacions pensinshi bé, enmirallinse en lo nostre exemple y que no's trobin després ab que han gastat un dineral y que l'han gastat en tonto.

Lo propietari de l'acreditat «Café del Centre», ha completat la bonica instal·lació del toldo, establint una série de concerts a carteto, de violí, violoncello, piano y armonium, en los que prenen part los coneguts mestres de Tarragona Srs. Gabriel, Gols y Salvat y l'jove violinista Sr. Torrents, fill de Valls, lo qui no obstant sa poca edat y estar encara estudiant ab lo mestre Sanchez de Barcelona, resulta un verdader artista.

Dos són los concerts celebrats fins ara, los del diumenge y dijous passat, y en los dos conseguiren una ajustadissima execució las pessas tocadas, merescuent del nombros y selecte públich qu'omplena la sala, grans apludiments als concertistas.

Aquesta nit tindrà lloch lo tercer concert de la temporada.

Dimars y gayre bé de repent, passá a mellor vida nostre benvolgut amich don Joseph Cirera Soler, gerent de la respectable casa comercial «José Cirera y Sobrinos», com abans ho havia sigut de las no menys consideradas «Viuda Buenaventura Gonsé y C.» y «Cirera, Sanromá é hijos».

Lo Sr. Cirera, no obstant sa avansada edat, guiat per son amor al treball, estigué al front dels negocis fins a última hora, guanyantse ab l'exercici del comers, la consideració y estima de quants tingueren lo gust de tractarhi. Era dels comerciantes a l'antiga, d'aquells homes qu'estimava en més sa paraula que'l mellor dels contractes, y que tots sos actes respiravan bonhomie y bona fe.

No és estrany donchs que en l'acte de l'enterra se demostressin las grans simpatias ab que contava'l Sr. Cirera, resultant una sentida manifestació de dol a la que hi concorregueren nombrosas personalitats del comers tarragoní y de todas las classes socials.

Lo CAMP s'associa ab greu pena al sentiment qu'en aquests moments afligeix a la respectable familia del Sr. Cirera, y li desitja la major resignació pera sopor-tarlo.

Demá a las deu del matí y en la parroquia Iglesia de San Francesch, se celebrarán solemnes funerals en sufragi de l'ànima de la distingida Sra. Donya Josepha Miralles (a. C. s.), carinyosa esposa que fou de nostre estimat amich don Leonci Montañés.

Reiterem a la familia de la finada nostre més sentit pésam.

Hem rebut, elegantment imprés a la estampa del nostre amich, en Francesch Sugrañes, un follet titolat «Cartas sobre nuestra situació política» per Francisco Maspons y Auglaseñ, en lo qui, en forma senzill'a fá la defensa del Regionalisme.

Remercièm a son autor l'atenció que ha tingut ab nosaltres, y prometim ocuparnosen ab la deguda extensió.

Desgraciadament son poch satisfactorias las notícias que podèm donar respecta a la salut del eminent poeta Mossen Cinto Verdader, tementes d'un moment a altre un funest desentillás.

Desitjaríam que la ciencia conseguís salvar la vida del insigne poeta, gloria una de las mes lligitimas de Catalunya.

Dintre pochos dias veurá la llum pública lo segon número de la revista «L'Aucell», quinas condicions materials serán encara mellors que las del primer, que tant cridaren l'atenció de las personas de bon gust.

Lo text literari serà escullit, y en quant als grabats podèm adelantar que hi aurá los següents:

Dos dibuixos al llapis, en las cobertes de color, de Hermenegild Vallvé.—Dos retratos de'n Joseph Ixart, reproduccions de P. Pellejá, Orla de F. Carbó.—Dos dibuixos (estudis del natural) paisatge per Joan Mallfré.—Un dibuix també estudi del natural, paisatge, de'n J. Manero.—Quento ab dos dibuixos de H. Vallvé.—Historieta ab quatre grabats.

—Camisas y corbatas alta novetat. Camisería de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9.

Encàrrech

Bon amich Marçal Anglés:
T'espero'm durás pel mosso
Dos caixas plenas fins dalt
Dels Americans de Coco.
Pots fer durli aixís mateix,
Ja que la cosa'm precisa,
Dos caixas que vull lluhir
Los bons *Biscuits* Modernists.
Com sabs, la boda és demá
Y l'encàrrech porta pressa;
Sinó l'envia's a temps,
Lo nuvi no va a l'iglesia.

LA MARIPOSA, Carrer Major, 2.—Tarragona
Isidro Anglés y Fill

Comp^a Cartagenera Navegació

Pera Londres y Newcastle ou Tyne, sortirà d'aquest port lo dia 14 del corrent lo vapor **San Fulgencio**, admetent càrrega y passatgers.
Son agent: D. Joseph M.ª Ricomá.

Ibarra y C.^a de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivedo, Gijón, Santander, Bilbao, Passages, San Sebastiá, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.
Sortirà d'aquest port lo dia 12 del corrent vapor **Cabo Quejo** son capitá D. J. de Beascochea, admetent càrrega y passatgers pera els citats ports.
Lo despátza son consignatari D. Marián Peres.

SVENSKA LLOYD

Linia de vapors de LLOYD SUEDIC DE GOTEMBURG

SERVITI BI-MENSUAL ENTRE TARRAGONA Y LOS PORTS ESCANDINAVS
Lo vapor suech **NORGE** sortirà del 14 al 16 del corrent admetent càrrega pera Marsella, Göteborg, Copenhagen, Estocolm, Cristianí, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrköping, Gefle, Sundswaly Stettin, Danzig, Koenigsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia.
Lo despátzan sos agents Srs. Boada germans.

Xarop de hipofosfites CLIMENT

La lleghítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C. - Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una esferúlacrónica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presentan per aquests casos, vaig enseñar los **Hipofosfites Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.

Srs. Climent y C. - Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los casos d'**Asthenia** presentats a la meua clínica a causa d'afeccions genitales provinents de la falta de fixesa de las visceras abdominals (Enteróptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo lleghítim **Xarop Climent SALUD**, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

COLONIALS Y QUEVIURES

Joseph Cardona
Fruyts colonials y conservas de totas classes. Vins, licors y xampanyes. Formatges, mantegas, embutits, ceras, cafés, xocolatas, sucres y pastas pera sopa, etc.
Portalct, 1 y Plassa de la Font, 51.—Tarragona.

Magnumaria agrícola, industrial y vinícola
Complect assortit en ferreteria
Marcel Vicens
APODACA, 27, TARRAGONA
Únich representant en aquesta provincia de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C., constructors d'aradas y bógits pera fondas llauradas y demás máquinas agrícolas.

LA JOYA DEL CENTRE ESTABLIMENT DE BEGUDAS
JOSEPH RIOLA
22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22
Se despatxan tota classe de vins y licors de las más acreditadas marcas a preus molt económichs.
Se serveix a domicili.

RELOTEERIA
DR
F. RIGAU
Baixada de Misericordia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de composturas.

La Menorquina
PASTELERIA Y CONFITERIA
DE
Ramón Montserrat
Major, 32, cantonada al del Abad Tarragona

Aquest establiment ofereix al públich y més de tot lo relacionat ab sa classe la especialitat en guirlaxes del Pilar y Belgas.—Cafés torrats diariament.—Xerez y Xampanyes de totas marcas.
Se serveixan bodas y bateigs

Gran fábrica de braguers
34, Unió, 34
Hernadíos (TRENCAITS)

Aquest establiment compta ab los avenços mes moderns y práctichs que la ciencia requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopédichs. Especialitat en lo braguier Articular Regular Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trenaduras.

Grans existencias en braguers de goma pera la curació radical de las trenaduras congénitas y adquiridas de l'infancia y tot lo concernent a Cirujia y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metes que dan tingut ocasió de conèixerla, tant per los géneros de son catálech com per los preus reduhits.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.—TARRAGONA

FUSTERIA En aquest antich y acreditat taller se construeix tot lo referent al ram de fusteria, lo mateix en quant a obras, que'n trevalls artístichs y decoratius y de lujo.
11, MENDEZ NUÑEZ, 11.

BANYS MEDICINALS
AYGUAS DE MAR Y DOLSA

Pera las personas que sufren dolor reumático ó inflamatori, aixis com herpetisme y erupcions, se preparan uns banyes compostos, especialitat de la casa, que donan excelents resultats, conforme ho acreditan lo sens nombre de personas que tots los anys se curan.

Fa més de 50 anys qu'está obert l'establiment, baix la direcció de sempre de sos matxos amos y propietaris **senyors Sardá germans**, é indicats dits banyes compostos, per la majoria dels senyors metges d'aquesta capital y de fora, lo qual creyem es garantia suficient pera las personas que tingan a bé visitarlos, ab la seguretat qu'obtindrán un prompte alivio en sas dolencias.

Banyes de recreu en banyeres picas de marbre.
Carrers de Mar, 30 y Lleó, 48
TARRAGONA

Pianos

de las acreditadas fábricas de Chassigne freres, Ortiz y Cussó. Armoniums y tota classe d'instruments de música. Se'n llogan de nous y usats a preus convencionales, desde 10 pessetas al mes. S'afinan y componen tota mena de instruments de música a preus reduhits. Antich y acreditat magatzem de música de

ANTONI ICART Y ALASÁ
23, San Agustí, 23.—TARRAGONA.—23, San Agustí, 23

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA
Té l'honor d'oferir a sos nombrosos clients y al públich en general, lo **Gabinè Odontològich** que ab los millors avensos de la **Odontologia** moderna ha establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.er (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tivoli y Novetats) y fentloshi aixis mateix avinent que **opera tots los dilluns a REUS** en sa antiga clínica dental

Plassa de Prim, núm. 2, primer pis
DE LAS 9 DEL MATÍ A LAS 5 DE LA TARDE

Labors agrícolas a vapor

En la Redacció y Administració de **L'Art del Pagès, Primpessa, 11, principal, 1.ª, Barcelona**, se donará rahó de las condicions económicas pera desfondar terrenos pera'l cultiu de vinya y altras plantas, per medi dels aparatos més perfeccionats que's coneixen fins avuy.

Per informes dirigirse a D. Francisco X. Tobella, qui facilitarà notes de preus per desfondar desde un a tres pams de fondaria.

Calefacció per petroli
Economia Comodat
BON CALOR SENS OLOR
Higiene ni perill
Calorifer DITMAR
PR. 15 PESSETAS PER TOTA ESPANYA
MARIÁN CLANXET
Carrer de la Unió, 14, Tarragona

Farmacia Plana
al costat de la antiga
CASA FIGUERAS
REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complect assortit de medicació pera curas antipéssicas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Ayguas minero-medicinals
TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICHS
DE
SEBASTIA CARDONA

Trobaran los aficionats a la fotografia un assortit complect de cambras, trespeus, cubetas, prempsas escorredoras, d'posits d'aygua, esfumadors, calibres, fanals de varias formas, cartolinas, paper citral Lumiere, paper bromurat lliort, placas porcellanas, targetas postals sensibles, estereoscópios y vistas estereoscópiques y bany viratge combinat.

Dipositari del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Tambour".

Cambra instantánea. Llamp exprés	9 per 12 ab 12 chasis	70 pessetas
" " " " " " " "	9 per 12 ab 6 " " "	45 " "
" " " " " " " "	9 per 12 ab 12 " " "	100 " "
" " " " " " " "	6 1/2 per 9 ab 6 " " "	40 " "
" " " " " " " "	6 1/2 per 9 ab 6 extra	43 " "
" " " " " " " "	9 per 18 " " "	70 " "
" " " " " " " "	9 per 18 " " "	110 " "

Únich en sa classe per ser lo més ràpit, no s'altera ni taca
PREUS SENS COMPETENCIA
SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI A DISPOSICIÓN DELS CLIENTS
APODACA, 27, Y PLASSA D'OLOZAGA, 9, TARRAGONA

EXCELCER
En Llanas ven uns paraigues de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bó, que resisteix tota proba al devall d'un canaló.

Además, també té uns vanos ab uns pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrián fer milló, apropiat per regalós; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillias y un gran assortit de bastons, parassols de totas menas que son mol, barato y bons.

Millor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions
26, COMTE DE RIUS, 26

CLÍNICA DENTAL

D. FULGENCI AGUSTÍ ALEU
DE
PROFESSOR-DENTISTA
Unió, 44, pral.—Tarragona

Curació prompta de las malalties de la boca y dents. Extracció sense dolor. Orificacions, empastaments y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparells de totas classes y empleo de tots los anestèsichs coneguts.

Joan Ruiz y Porta
Procurador
Méndez Nuñez, 16, 2.ª.—TARRAGONA

La veritable propaganda
és farà usant tots los catalans l'inmillorable **Paper de fumar CATALUNYA.**

Negoci lucratiu Venda de varias participacions, de la societat tarragonina Pedrol y Companyia, domiciliada en aquesta ciutat y dedicada a l'extracció de materias fecals, pel sistema «INODORO».

Darán rahó a l'Administració d'aquest setmanari.

CONFITERIA
DE
Joan Serra
23, COMTE DE RIUS, 23

En aquest antich y acreditat establiment hi trobaran un gran assortit de dolços exquisits y vins y licors del pays y extranger de totas classes y preus.

Serveys complets pera casaments y bateigs.

SABATERIA
DE
Teresa Salas
MAJOR, 8 (Cantonada al carrer de Caballers)

Gran assortit de calsat negre y de color. Preus baratíssims.
Especialitat en los calsat a mida.

Drogueria Plana
Antiga casa Figueras
Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobará la industria, la agricultura y las arts, un complect surtit de drogas, sulfat y primeras materias pera abonos ab riqueza garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT
Sofre FLORESTILLA de la millor marca
TARRAGONA

Serveys de la Companyia Transatlántica

Línias de Cuba y Méjich.—SERVEY DEL NORT.—Lo dia 16 de Juny sortirà de Bilbao lo 10 de Santander y'l 20 de Coruña, lo vapor **Catalunya** directament pera Habana y Veracruz. Admet passatje y càrrega pera litorals de Cuba y pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la llinia de Venezuela-Colombia, y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, també ab trasbord a Habana.

SERVEY DEL MEDITERRANI.—Lo dia 25 de Juny, sortirà de Barcelona, y'l 30 de Cadiz, lo vapor **Manuel Calvo** directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units y litorals de Cuba. També s'admet passatje y càrrega pera Puerto Plata, ab trasbord a Habana.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juny sortirà de Barcelona, y'l 13 de Málaga y el 15 de Cadiz lo vapor **Montserrat** directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatje y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich pera quals ports admet passatje y càrrega ab billetes y coneixements directes. Combinació litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatje y càrrega pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana.

Línia de Filipinas.—Lo dia 21 de Juny sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor **Isla de Panay** directament pera Port-Said, Suez, Aden, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa oriental de Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 2 de Juny sortirà de Barcelona, l'3 de Valencia, l'5 de Málaga y l'7 de Cadiz lo vapor **Patricio de Sarrástegui** directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires. Admet passatje y càrrega pera Rio Janeiro, Santos, Punta Arenas, (Chile), Coronel y Valparaíso, ab trasbord a Cadiz al vapor de la llinia del Brasil.

Línia de Canarias.—Lo dia 17 de Juny sortirà de Barcelona y'l 18 de Valencia, lo 19 d'Alcántar y'l 22 de Cadiz, lo vapor **M. L. Villaverde** directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas y Santa Cruz de Tenerife, y Santa Cruz de la Palma; retornant a Barcelona per Santa Cruz de Tenerife, Cadiz, Málaga (facultativa), Alacant, y Valencia.

Línia de Fernando Poó.—El dia 25 de Juliol sortirà de Barcelona y el 30 de Cadiz, el vapor **per Fernando Poó**, ab escalas en Casablanca, Mazagán y altres ports de la Costa occidental d'África y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cadiz: dilluns, dimecres y divendres.
Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissabtes.
Pera més informes dirigirse a son agent **D. Emili Borrás**

Y'L MES ECONÓMICH

Ab lo bech

AÜER

DESCONFIIN DE LAS IMITACIONS
Pera la venda y conservació dels mecheros dirigirse al representant **Marian Claxet, CARRER DE LA UNIÓN, 14, Tarragona**

SOCIETAT GIMNASTICA
higiénica y hidroterápica nocturna (9 a 12 nit)

ANTIGA COOPERATIVA
DE
Joseph Domenech
(á carech d'Antoni Verdú)

Acreditat establiment de comestibles de superior qualitat; cafés, sucres, formatges, conservas; signóns, fessols, mantega, xocolata, pansos, olis, galetas, espelmas, pastas pera sopa y altras especies. Preus baratíssims.
Carrer de S. Francesch, núm. 21

Las que vulgan treballar pera sa casa y per tot l'any, poden dirigirse a Joseph Soliano, tenda de robas, carrer de Merceria, 6, sota las Voltas.—Tarragona.

CONFITERIA
DE
CABRÉ GERMANS
34, Carrer Major, 34, Tarragona

En aquest establiment s'hi trovará un gran assortit de galetas, vins y licors de totas classes, tant del pays com del estranger a preus sumament r. juhits.

Especialitat en encàrrecs pera casaments y bateigs. Avisant ab anticipació s'elaborarán lo's exquisits dolços inglesos **BATS VICTORIAS** y **LOCH JANOHAS**. Especialitat en el saborós pastel **ESPOA-RI'S**

CLÍNICA
de malalties de la mare, vias urinaarias y cirugia general
DEL
Dr. B. Esteban Lahoz

EX ALUMNE INTERN (PER OPOSICIÓN) DEL HOSPITAL CLÍNICH DE SARAGOSA, EX AJUDANT OPERADOR DELS REPUTATS CIRURGIAMS DRS. LOZANO, QUINTERO Y CENZANO, PREMIAT PER L'ACADEMIA D'IGIENE DE MADRIT, ETZ., ETZ.

Consulta a Reus, de 11 a 1 y de 6 a 8.—Arrabal de Santa Ana, 10, según.—A Tarragona, de 3 a 5.—Carrer de la Unió, 17, entresol (á casa Barba).

Fábrica de Gel
DE
EMILI TURRO
SANT MIQUEL, 31, TARRAGONA

Se recomana per la baratura dels preus y la promptitut del servey a domicili.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL
DE
A. PONS ICART
SAN AGUSTÍ, NÚM. 24, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emplomaduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

SABATERIA
DE
Francesch Potau

Rambla St. Joan, 52.—Tarragona

Calsat a mida
Perfecció
Baratura
Promptitut

Rambla St. Joan, 52.—Tarragona

Lo Camp de Tarragona
SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Rambla St. Joan, 50, 1.ª

Tarragona, trimestre.....	1 pesseta
Fora.....	1 " "
Extranjer.....	2 " "
Número d'avuy.....	10 céntims

Ayagua naf SERRA

Aquesta triple aygua de fl. rs de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. Al engrós importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus

A la menuda: Farmacia del Centro.—Tarragona.—Demanar AYGUA NAF SERRA